

PROTECCIÓ DE LA MINORIA SOCIETÀRIA: LÍMITS I GARANTIES

COMPLEMENT DE CONVOCATÒRIA I PRIVACIÓ DEL DRET DE VOT: DOS LÍMITS RELLEVANTS EN LA PROTECCIÓ DE LA MINORIA SOCIETÀRIA (SAP MADRID 140/2026, DE 15 D'ABRIL)

La Sentència de l'Audiència Provincial de Madrid (Secció 28a) número 140/2026, de 15 d'abril, aborda dues qüestions rellevants en l'àmbit del dret societari: els límits materials del dret de complement de convocatòria i les conseqüències jurídiques derivades de la privació indeguda del dret de vot de l'accionista dissident.

El litigi té l'origen en una demanda mitjançant la qual se sol·licitava la declaració de nul·litat de la junta general d'una societat anònima i la reposició en el seu càrrec d'un conseller que també ostentava la condició de conseller delegat. Subsidiàriament, es demanava la nul·litat de l'acord pel qual es promovia l'exercici de l'acció social de responsabilitat contra aquest administrador.

En primera instància, la demanda va ser desestimada. Pel que fa a la impugnació de la junta, el jutjat va entendre que la negativa de l'òrgan d'administració a publicar el complement de convocatòria sol·licitat per la demandant s'ajustava al que preveu l'article 172 del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital («LSC»), en considerar que l'òrgan d'administració pot verificar no només el compliment dels requisits formals de la sol·licitud, sinó també que aquesta no sigui contrària a l'interès social ni constitueixi un exercici abusiu del dret.

Sobre aquesta base, va concloure que algunes de les propostes formulades versaven sobre matèries alienes a la competència de la junta general, mentre que d'altres podien resultar potencialment perjudicials per a la societat.

Així mateix, la sentència d'instància va rebutjar la impugnació de l'acord d'exercici de l'acció social de responsabilitat. Tot i reconèixer l'existència de controvèrsia en relació amb la privació del dret de vot de la demandant, va considerar que aquesta circumstància no tenia rellevància invalidant en aplicació de l'anomenat test de resistència previst a l'article 204.3.d) de la LSC, ja que aquest vot no havia estat determinant per assolir la majoria necessària per a l'aprovació dels acords.

Contra aquesta resolució es va interposar recurs d'apel·lació. Pel que fa al complement de convocatòria, la recurrent va sostenir que la negativa a la seva publicació vulnerava l'article 172 de la LSC i suposava una restricció injustificada dels drets del soci.

L'Audiència Provincial confirma, tanmateix, el criteri de la sentència d'instància en aquest extrem. Després de recordar que el dret de complement de convocatòria constitueix un dret essencial de la minoria, assenyala que l'òrgan d'administració no actua com un mer receptor automàtic de les sol·licituds formulades pels accionistes, sinó que pot efectuar un control tant formal com material dels punts la inclusió dels quals es pretén.

Aplicant aquest criteri, la Sala considera correcta l'exclusió dels punts relatius a l'«Examen, valoració i votació, si escau, de la venda de la societat per solucionar les discrepàncies existents entre els socis» i a la «Presentació i votació, si escau, d'alternatives per solucionar les discrepàncies existents entre els socis», ja que es tracta de qüestions que excedeixen l'àmbit competencial de la junta general. La junta no ostenta competències per decidir sobre la venda de les accions dels socis ni per resoldre els conflictes existents entre ells.

De la mateixa manera, l'Audiència avala la negativa a incloure el punt relatiu a l'«Aprovació, si escau, de les possibles actuacions preventives a realitzar en matèria d'insolvència en compliment de la normativa». Segons raona la Sala, la mera inclusió d'una referència expressa a una eventual situació d'insolvència podia generar alarma al mercat i comprometre greument la reputació de la societat, circumstància especialment rellevant atès que aquesta desenvolupava la seva activitat com a agència de valors.

En conseqüència, conclou que la salvaguarda dels interessos socials pot operar excepcionalment com a límit al dret de complement de convocatòria reconegut a la minoria.

L'Audiència afegeix que, encara que amb caràcter general les sol·licituds de complement poden ser objecte de reformulació o adaptació per acomodar-les a les exigències legals, en el cas concret no existia cap possibilitat de reformular les propostes presentades. Les dues primeres, perquè es referien a matèries alienes a la competència de la junta general, i la tercera, perquè qualsevol reformulació continuaria projectant dubtes sobre la solvència de la societat, amb el consegüent risc per als seus interessos.

Diferent és la conclusió assolida pel que fa a l'acord d'exercici de l'acció social de responsabilitat i al correlatiu cessament del conseller delegat. En aquest punt, l'Audiència estima el recurs i conclou que la privació del dret de vot de l'accionista recurrent no es va ajustar a dret. Després d'analitzar l'article 190 de la LSC, entén que la situació examinada no encaixava en cap dels supòsits legalment taxats previstos a l'apartat 1 d'aquest article, que permeten excloure el dret de vot del soci per conflicte d'interès.

La principal aportació de la resolució rau, precisament, en el tractament de les conseqüències derivades d'aquesta vulneració. Davant del criteri mantingut pel jutjat d'instància, l'Audiència declara que el test de resistència previst a l'article 204.3.d) de la LSC no resulta aplicable quan s'ha privat indegudament un soci del seu dret de vot. A parer de la Sala, aquest mecanisme està concebut per als supòsits de càlcul erroni de vots o de participació de persones que no tenien legitimació per votar, però no per als casos en què s'ha impedit a un soci participar en la formació de la voluntat social.

La sentència subratlla que el dret de vot constitueix un dret essencial del soci que no es pot reduir a la seva capacitat d'alterar el resultat d'una votació. El que és rellevant no és únicament la influència quantitativa del vot en l'acord finalment adoptat, sinó també el dret d'intervenir en el procés deliberatiu i decisor de la junta general. A més, afegeix que, si es resolgués en sentit contrari, el dret essencial de vot del soci esdevindria absolutament vulnerable, ja que passaria a ser inexistent quan la seva posició en una junta resultés minoritària.

Per tot això, l'Audiència Provincial de Madrid estima parcialment el recurs i declara la nul·litat de l'acord, així com la ineficàcia del cessament del conseller produït, acordant-ne la reposició en ambdós càrrecs i la corresponent rectificació registral.

En definitiva, la resolució resulta especialment rellevant perquè determina els límits materials del dret de complement de convocatòria de la minoria i, sobretot, perquè afirma que la privació indeguda del dret de vot constitueix una vulneració que no pot quedar convalidada mitjançant l'aplicació del test de resistència quan es vulnera el dret essencial de participació del soci en la formació de la voluntat social.

Article elaborat per:

Oriol Almirall
Soci · Advocat
orioalmirall@arcoabogados.es
T +34 934 934 871 020
Barcelona

Berta Canals
Advocada
bertacanals@arcoabogados.es
T +34 934 871 020
Barcelona